

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

СІРИК Т. І.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – к.е.н., доцент

Малій О. Г.

Сільське господарство є одним із пріоритетних напрямків діяльності в Україні. На даному етапі розвитку нашої країни на сільське господарство покладено великі надії. Проте існує безліч проблем, пов'язаних з неефективним використанням потенціалу земельних ресурсів. Можемо згадати про недостатнє фінансування сільськогосподарських підприємств і відсутність підтримки з боку держави. Лише ця проблема тягне за собою безліч наслідків. От чому питання інвестицій в аграрний сектор є актуальним. На сучасному етапі від вирішення проблемних питань інвестиційної діяльності у вітчизняному сільському господарстві та переробних галузях АПК значною мірою залежить відновлення та зростання матеріально-ресурсного потенціалу, підвищення рівня виробництва та конкурентоспроможності української продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках, вирішення всього спектра соціально-економічних проблем країни [1].

Згідно із Законом України «Про інвестиційну діяльність» під інвестиційною діяльністю розуміється сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [2]. Вагомий внесок у теорію інвестиційної діяльності, оцінки ефективності інвестицій та інвестиційної привабливості підприємств, а також в управління фінансовим забезпеченням інвестиційного процесу зробили вітчизняні науковці: І.О. Бланк, В.П. Галушко, О.І. Гуроров, М.С. Герасимчук, С.О. Гуткевич, Т.В. Майорова, А.С. Музиченко, Г.М. Підлісецький, А.А. Пересада, П.Т. Саблук, П.А. Стецюк, В.П. Савчук, В.Г. Федоренко, А.В. Чупіс та інші вчені-економісти. Але значна частина питань, що дасть змогу найбільш ефективно вкладати фінансові ресурси аграрних суб'єктів господарювання, ще залишається не розкритою, або потребує удосконалення.

Інвестиційна діяльність може здійснюватись за рахунок власних фінансових ресурсів інвестора (прибутку, амортизаційних відрахувань, грошових заощаджень громадян та юридичних осіб), позичених фінансових коштів інвесторів (облігацій, банківських та бюджетних кредитів), залучених фінансових коштів інвестора (коштів, отриманих від продажу акцій, пайових та інших

внесків громадян та юридичних осіб), а також бюджетних інвестиційних асигнувань. Вибір джерел фінансування інвестицій дозволяє розрахувати пропорції в структурі визначених джерел формування інвестиційних ресурсів. Залежно від виду коштів існують такі методи фінансування інвестиційної діяльності, як самофінансування, акціонування, боргове фінансування, фінансування за рахунок дотацій, змішане фінансування. Найпривабливішим методом фінансування інвестиційних проектів є самофінансування, яке здійснюється виключно за рахунок власних внутрішніх коштів підприємства, до яких відносять: чистий прибуток; амортизаційні відрахування; страхові суми відшкодування збитків; іммобілізовані надлишки основних та оборотних коштів, нематеріальних активів тощо. Такий метод фінансування включає можливість підприємства не тільки відшкодувати затрати, а й здійснювати за рахунок отриманого прибутку матеріальне стимулювання працівників, вирішувати питання соціального розвитку і, головне, здійснювати розширене відтворення та розвиток підприємства. Але даний метод не можливий для нерентабельних підприємств (потрібно відзначити малі та середні фермерські господарства). Вони потребують вкладень із зовнішнього середовища підприємства.

Вченими визначено основні соціально-економічні, економіко-правові та фінансово-економічні проблеми залучення інвестицій у сільське господарство. Серед соціально-економічних проблем найсуттєвішими є: відсутність основних заходів щодо реалізації стратегічних напрямів залучення інвестицій, механізмів розвитку підприємництва, інфраструктури у сільській місцевості, інформаційного забезпечення, функціонування та регулювання ринку землі, іпотечного кредитування. Економіко-правові проблеми включають: недосконалість нормативно-правової бази; високу вірогідність політичних ризиків; значний рівень тінізації економіки та корупції; відсутність системи економічної, екологічної, наукової, ринкової, фінансової інформації, налагодженої системи збуту сільськогосподарської продукції; високий рівень ризику для інвесторів; низьку платоспроможність населення. Фінансово-економічні проблеми охоплюють відсутність ефективних механізмів короткострокового і довгострокового кредитування підприємств галузі та низький рівень розвитку лізингового ринку.[3]

Успішна інвестиційна діяльність можлива за умови створення сприятливого інвестиційного клімату, тобто середовища, в якому проходять інвестиційні процеси. Воно формується під впливом політичних, економічних, соціальних та

інших факторів, що визначають умови інвестиційної діяльності в регіоні і ступінь ризику інвестування. Окреме місце потрібно відвести державній політиці у сприянні інвестиційної діяльності.

Роль держави у заохоченні інвестування АПК полягає як у створенні загального сприятливого інвестиційного клімату в країні (через стабілізацію всіх сфер економічної діяльності), так і в реалізації системи конкретних заходів щодо стимулювання припливу капіталу (пошук потенційних інвесторів, розробка інвестиційних проєктів для всіх регіональних рівнів АПК, удосконалення податкової і митної політики тощо).

Важелі державного регулювання умов інвестиційної діяльності в аграрній сфері АПК такі: податкове законодавство (фіксований сільськогосподарський податок, ПДВ тощо), грошово-кредитна політика (коротко- і довгострокове кредитування), амортизаційна політика (методи і норми амортизації), законодавче забезпечення прав інвесторів (страхування, гарантії Уряду), бюджетна політика, що включає дотації, субсидії, субвенції, цільові видатки і кредити з державного та місцевого бюджетів (компенсації за посіви, селекційні витрати; фінансовий лізинг, здешевлення вартості сільськогосподарської техніки тощо), антимонопольна політика (встановлення індикативних цін на товари сировинно-заготівельного характеру), цінова політика регулювання продовольчого ринку (заставні, інтервенційні операції тощо).

М. А. Старченко вважає, що з метою підвищення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств необхідно створити адекватну систему інститутів, орієнтованих на обслуговування безпосередніх товаровиробників. Доведено, що на регіональному рівні доцільно створити обласну сільськогосподарську інвестиційну корпорацію та регіональний інформаційно-аналітичний і консалтинговий центр АПК, основною метою яких буде реалізація комплексу заходів, які сприяють задоволенню потреб сільськогосподарських підприємств в інвестиційних ресурсах. Для фінансово-кредитних організацій, які забезпечують інвестиційними ресурсами і надають відповідні послуги товаровиробникам галузі, доцільно запровадити спеціальний спрощений порядок реєстрації й одержання ліцензій, знизити резервні вимоги пропорційно розмірам інвестицій, надати державні гарантії повернення частини вкладених коштів.

Отже, існує безліч способів підняти інвестиційну привабливість підприємств. Але

перш за все, для того, щоб вітчизняні та іноземні інвестори вкладали кошти в український бізнес потрібно створити відповідний клімат на державному рівні. Для підтримки інвестиційної діяльності потрібна перш за все впевненість.

Література:

1. Черненко Л.В. Інвестиційна діяльність підприємств та джерела її фінансування /Л.В. Черненко// Інвестиції: практика та досвід. – 2004. – № 17. – С. 21–23.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-ХІІ від 18 вересня 1991 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Месель-Веселяк В.Я. Організаційно-економічні умови розвитку аграрного виробництва в Україні / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. – 2010. – № 9. – С. 3–12.
4. Стариченко М.А. Напрямок удосконалення організації удосконалення процесу на сільськогосподарських підприємствах /М.А. Стариченко // Держава та регіони. – 2007. – №1. – С. 7–9.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

СКАКУН О. Ю.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – к.е.н., доцент

Гіржева О. М.

Сучасні реалії функціонування суб'єктів господарської діяльності вимагають більш широкого наукового обґрунтування нагальних питань організації і ведення бухгалтерського обліку та формування цілісного наукового підходу щодо організації облікової політики в підприємствах. Питання формування облікової політики підприємства дедалі набуває актуальності з огляду світових інтеграційних процесів в цілому та постійну перебудову економічної системи держави зокрема.

Практика діяльності вітчизняних господарюючих суб'єктів свідчить, що Наказ про облікову політику або взагалі відсутній, або має суто формальний характер, або має ряд недоліків, що створюють низку перешкод в процесі організації та ведення бухгалтерського обліку.

Зміст та структуру Наказу про облікову політику підприємства досліджували такі вчені, як І. Жолнер [1], Ю. Ночовна [3], О. Охромович [4],